

E Faitaulia foi ma Matua Lau fesoasoani i lou alo i ana – Fuafuaga/faiga o numera faalemafaufau

Ole tele lava o a tatou fuafuaga/faiga o numera e fai i aso taitasi, tatou te faia lea mai o tatou ulu. Mo nisi fuafuaga/faiga o numera tatou te lagona ai le manaoga e aapa atu ise pepa ma se peni poo se masini e fai ai numera (calculator). Ae a tatou taaalo loa ile taaloga ole velovelo (darts) poo le pelē ia poo le matamata foi ise lakapi liki, ona tatou faalagolago lava lea ile faia ole tele o fuafuaga/ faiga o numera i o tatou mafaufau. Pe toe fia ni 'ai e manaomia e malo ai, e fia ni sikoa ma ni kiki ia ova ole a tatou sili ai pe a faapea o lava se taimi o totoe?

Ole alu malaga, faasoasoaga ose pili, faatauga, taalo poo le matamata foi i taaloga ma le sauniga o mea'ai e aofia uma ai lava fuafuaga/fai o numera faalemafaufau. Ole metotia tatou te faaaogaina pe a tatou fuafuaina mea i o tatou mafaufau e masani lava ona eseese ma metotia tatou te faaaogaina pe a tatou tusitusia fuainumera i lalo.

O faagasologa e aafia ile faia o fuafuaga/numera ile mafaufau e tumau pea ose mealilo mo le tele o tamaiti ma e faapea foi ile toatele o tagata matutua. Ole faia ole numera lea 998×3 ose galuega faigata, tusa lava pe faaaoga ai le pepa ma le peni, pe afai ete le o iloa e mafai ona e maua le tali i lou mafaufau i lou toeseina lea ole 6 mai le 3000.

E faapefea ea la ona a'oa'oina e tamaiti le faiga o fuafuaga/ numera ile mafaufau?

E amata tamaiti ile faitauina o mea e mafai ona latou vaai i ai, ma faaaoga mea faitino e faaopopo ai ma toese mai ai foi. E auala atu ile faata'ita'i pea, ole a amata ai loa e tamaiti ona mafaufau i auala e faaopopo ai ma toese ai e aunoa ma le faaaogaina o mea faitino. Ose tasi o auala muamua lava e a'oa'oi ai e tamaiti le faaopopo o fuainumera e lua ile mafaufau ole amata lea ise numera lapoa ma faitau taitasi e faaopopo i ai ile leisi numera e soso'o mai. Ose tasi lea o auala lelei tele pe a faaopopo i ai numera laititi. A o'o atu la ina amata ona feagai tamaiti ma fuainumera lapopoa, ole a latou atinaeina le tele o auala e ese mai nai lo le faitauina ta'i tasitasi.

Mo se faata'ita'iga, ina ia maua le tali ole 25 + 89, e mafai e tamaiti ona;

- Faaatoa le 89 ia 90, ona faaopopo lea i ai ole 10 ia ma le 14
- Faaopopo le 20 ma le 80 ia atoa le 100, ae faaopopo le 9 ma le 5, ona faaopopo loa lea ole 100 ma le 14
- Faaopopo 10 e lua ile 89 ona faaopopo lea i ai ma leisi 5

Ose tasi o mea fiafia ma mata'ina e uiga i fuafuaga/numera e fai ile mafaufau ole itu lea e tatou te le mafaufau uma ise auala e tasi.

Ole a lau mea e mafai ona fai ile fale?

- Fesili i lou alo pe faapefea ona ia faia faalemafaufau le tali o se fesili. Faamalamalama i ai pe faapefea ona fai faalemafaufau lau tali. Afai e le mafai ona faia e lou alo faalemafaufau le tali, tuu la i ai mea faitino e faaoga na te faitauina.
- Fesili i lou alo pe fia se sui e totoe mai pe a uma ona totoe se mea na ia faatau ile faleoloa.
- Afai o sefe lou alo ina ia faatau mai se mea mai le faleoloa, fesili i ai pe toe fia na te manaomia e sefe ona mafai lea ona alu e faatau mai lea mea.
- Faamalosi i lou alo e fuafua pe fia se tau o ni mea se lua pe alu e faatau mai.
- A taalo ise taaloga e lua ma'a taisi, fesuia'i ma'a na e i ai togitogi i ma'a e i ai fuainumera.
- A matamata ise taaloga e i ai ni 'au se lua, fesili i lou alo e faatulaga i lona mafaufau poo le a le eseese o siko.
- Ia aofia ai ma lou alo ile faatulagaina ole tau e tusa ai ma le tou malaga mo se faamalologa. Mo se faata'ita'iga, *O le a tatou nonofo ai mo ni po se lima ma ole tau o le po e tasi e \$70.*

